

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 10

Fylke: Telemark

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Fyresdal

Emne: lynging og mosing

Bygdelag:

Oppskr. av: Einar Stoltenberg

Gard:

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

A. se Utrast i Viking 1947.

I gamal tid kom det mye lyng i slåtten. Det gjalt å slå en ~~ni~~ slåtte vel ut (å gå langt inn i lyngkanten). Det måtte til skulle ikke lyngen breie seg ut i slåtta. Til dette hadde en en særskilt ljå "lyngljå" eller "ljåvedding". En brukte vanligvis stutturv, men ljåbladet ved lyngljåen var kort og tykt. Ljåveddingen ble ofte smidd av to eller tre utslitne ljåblad som ble sveiset sarren. At en ga seg til å slå lyng der det bare var lyng har eg ingen opplysning om. I vårknipen kunne det høve at folk dro ut om våren og "reiv lyng". Alle uten hester spiste lyng, ikke heller grisen. Ikke godt for. I vår tid er det ikke tsort lyng som en nå tar med i utslåtten. Utslåtten går meget tilbake. Og en hører ikke om at noen river lyng om våren.

B

Ingen ~~sank~~ gardar eller plass finns i Fyresdal der det ikke var annet enn lyng i beite. At noen sopet snøen for at kretterer skulle beite om våren har eg aldri hørt om.

II Mosing.

Det er berre sume gardar der det veks så mye reinmose (renlav) at det kan være noe mon i å sanke. I gamal tid har dei sume staer sanka mose om høsten. Men det er så lenge siden at det er helt umulig å få nære opplysninger om det hvordan det gikk for seg. Kan vet ennå at en kjerring slo seg ihjel under mosesanking for lenge siden. Losen var sanka oppå et fjell og skulle kastes utfor et brattberg, men en sekk hadde satt seg fast et steds i berget og da ho vill löyse den, datt hu utfor. Under første krigen ble det somme staer om våren sanket og gitt noe reinmose. Det ble sanket en del islands mose ~~ikke~~ "brødmose" eller "grismose", n-vner som er gammelt kjent under andre verdenskrigen til griser, ~~ikke~~ delvis på mitt initiativ.

Sanking i Sekk(?)

Om felles sanking faller bort.

Å hente skjeggjav til for er helt ukjent her, men søl har jeg flere steder sett rester av grantrær som jeg tror en gang har vært felt til å plukke mose av. se forresten utrast.